

A la sortida de Missa del diumenge 28 de febrer de 1982: La gent es dirigeix cap a les escoles.

L'ENSENYAMENT A MONTUÏRI

Es podria parlar molt de l'ensenyament a Montuïri, de l'interés que les famílies han tingut sempre i tenen perquè els seus fills rebin una educació i instrucció adequada als temps que correm, de la preocupació que senten i sentim tots perquè no es perdi cap intel·ligència.

Per altra banda cal di que els mestres que han ensenyat a les escoles de Montuïri s'han vist respats no sols per les autoritats i pels pares dels alumnes, sinó també pels qui aprecien de ver el saber.

Per això, i aprofitant sobretot l'avinentesa dels actes viscuts el passat 28 de febrer en que es reté homenatge a dos homes que dedicaren el seu esforç en l'ensenyament i dels que ara BONA PAU se'n fa portaveu, llançam aquest número extraordinari, tot i fent també un esforç econòmic i un esforç de treball. Així es podrà veure com era ahir l'ensenyament, com discorr avui i com presumiblement serà el demà de la infantesa, adolescència i joventut del nostre poble que avui aprèn «lletres».

O. ARBONA

CREC EN L'HOME NOU

Per Pere Casaldàliga, Bisbe de Sao Félix (Brasil)

Creo vertaderament en la causa de l'Home Nou.

Creo en una altra humanitat, més fraternal —en mecànica política l'anomènia socialitzada—.

El món necessita respirar, armonisament humà.

Tots hem d'arribar a reconèixer-nos uns als altres com a germans.

Creo en l'impossible i necessari Home Nou.

No creo en la segregació racial o classista (perquè una sola és la imatge de Déu en l'Home).

No creo en cap esclavatge (perquè tots tenim el dret i el deure de viure en la Llibertat de Fills amb què Crist ens ha alliberat).

No creo en el progrés a qualsevol preu (perquè l'Home ha estat comprat al preu de la sang de Crist).

No creo en la tècnica mecanitzada «d'aquells que diuen al computador: tu ets el nostre pare», (perquè tan sols Déu Vivent és el nostre Pare).

No creo en la consumidora societat de consum (perquè només són benaventurats els qui tenen fam i set de justícia).

No creo en lo que s'anomena orde de l'«status quo» (perquè el Regne de Déu i dels Homes és un nou cel i una nova terra).

No creo en la Ciutat Celestial que anul·la la Ciutat terrena (perquè la terra és l'únic camí que ens pot conduir al Cel).

No creo en la Ciutat Terrena, a despeses de la Ciutat Celestial (perquè «no tenim aquí Ciutat permanent i caminam cap a la que ha de venir»).

Placa que dona el nom a l'escola.

No creo en l'Home Vell (perquè creo en l'Home Nou).
Creo en l'Home Nou que és Jesucrist Ressuscitat,
Primer Nascut de tot Home Nou.
Amén. Al·leluia.

L'ENSENYAMENT A MONTUÏRI

Història i anècdotes

(Des de l'arribada dels Borbons fins avui)

SEGLE XVIII

Com és sabut, la llengua oficial de Mallorca fins l'arribada dels Borbons, era la catalana; a partir de Felip V, i per medi del Decret de Nova Planta, l'idioma oficial passà a ser el castellà. A Montuïri, els primers documents d'ensenyança fan referència a aquest canvi.

1771.—Aquest any es dona l'ordre perquè «se actuase y enseñase la latinidad en lengua castellana...»

L'any 1777 es nomena una mestra per a nines. I en aquest document es fa referència a una mestra anterior, de l'any 1758, que va haver de ser de Sencelles, perquè a Montuïri no en trobaren.

1778.—Es convoca un concurs per optar a una plaça de mestre de nins a Llucmajor. Per tant, es fa saber a tots els pobles veïns, per si qualcú es vol presentar. El document diu, entre altres coses: «Magníficos señores: el Real Acuerdo con auto de 31 de agosto último, se sirvió conceder facultad... para convocar una plaza de maestro en Llucmajor... que cualquiera que sea el opositor, deberá sujetarse a ser examinado en dicha ciudad y a enseñar a los muchachos sus Discipulos, en el Idioma Castellano...»

L'any 1786, es convoca una plaça de mestre de nins, per a primeres lletres, a Montuïri, i els opositors són: «Licenciado Gregorio Matheo Presbítero beneficiado y organista de esta parroquia, el Licenciado Juan Miralles Costa, presbítero titular...»

Els estudis que aleshores es realitzaven eren: primeres lletres, Doctrina cristiana i Gramàtica.

SEGLE XIX

Hi ha una sèrie de llistes de matrícula de nines i nins. N'he tret unes dades perquè es puguin comparar amb la situació actual.

Avis de la Biblioteca

Sr. Director:

Li prec tengui l'amabilitat de publicar a la seva fulla el següent avis:

«Comunic a tots els interessats en treure llibres de lectura de la Biblioteca de l'Ajuntament per poder-los llegir a caseva, que ja estan a la seva disposició. També que, a partir d'avui, rebem els quatre diaris: Balears, D. Mallorca, El Dia i Última Hora.»

LA BIBLIOTECÀRIA

Montuïri, 12 de març de 1982.

Per exemple, els llibres que utilitzaven l'any 1859 eren: «Catecismo, Cartilla, Principios de Lectura, Lecciones de Lectura, Manuales de Agricultura, Cuadernos litografiados, Gramática, Aritmética, Historia Sagrada y Geometría».

L'any 1883, d'un total de 53 alumnes (nines) i 57 alumnes (nins), podem notar que la majoria estan entre 7 i 11 anys. De nins, quan n'hi ha més és de 7 anys (catorze al·lots), i les nines, de 10 anys (que n'hi ha nou). De 14 i 15 anys ja no hi ha cap nin, i en canvi es mantenen tres nines.

El curs sembla que durava tot l'any, comptat en dos semestres. Es contabilitzaven, a les llistes, les faltes d'assistència. De nins, el qui en té manco són dues, i el qui en té més 81; a les nines, la qui en té manco, tretze; i la qui en té més: 121. Això, comptant un semestre.

25 ANYS ENRERA

7 ABRIL 1957

Aquest dia fou insuficient la capella del Puig per a cabre-hi la gent que hi acudí per a demanar pluja. Cal dir que el següent dia 8, començà a ploure a balquena i continuà altres dies d'aquest mes.

L'any 1887, es presenta el primer projecte per a construir una escola, amb cabuda per a 50 nins. És planta baixa i un pis. A la planta baixa, escola, pati, serveis, guardarroba, etc. I al pis, la vivenda pel mestre. Això es quedà en pur projecte.

EL SOU DELS MESTRES

Els mestres, l'any 1897 cobraven 1.371,25 pts. anuals. I la mestra, 1.131,25 pts. anuals.

SEGLE XX

Trobam una nota curiosa de l'any 1906 sobre la qualificació de la mestra: «Todos los alumnos calificados con la nota de sobresaliente y bueno poseen regulares conocimientos de Geografía de España y de todas sus provincias, como igualmente de Historia y de Religión y Morales; y más superficiales, los que han obtenido la nota de Regular.»

Endemés, convé consignar aquestes dates, per la seva importància, encara que ja siguin més conegudes:

1932.—Es fa el projecte de les «escoles actuals».

1933.—Es creà una Biblioteca Pública, que actuà fins l'any 1950.

Sobre aquest aspecte, en farem qualque article, a part.

JOANA MARTORELL

ENGRANDINT L'ANEC DOTARI

En el número 4 de BONA PAU (Juny 1953), una reproducció de la primera pàgina apareix al costat, i a la secció «Sugerencias y Opiniones» es suggeria al ple de l'Ajuntament una breu informació a l'entorn del pressupost, finalitat i alcanç que comprèn el Pla de Reforma i Urbanització a fi que tothom pogués saber les reformes urbanes compreses en l'esmentat pla. L'autor de l'escrit oferia publicar-lo en aquesta secció el proper número.

Dos mesos després aparegué la resposta a l'anterior suggerència, si bé no totes les aplicacions del pressupost meresqueren l'aprovació del redactor, tant es així que el juliol titulàvem en interrogant aquesta notícia: «¿Serán las mejoras y reformas la base de un porvenir mejor?».

Podriem dir avui la mateixa cosa?

BONA PAU

Núm. 4 HOJA PARROQUIAL DE MONTUÏRI Junio 1982

SUPERACION

Durante las meses de Enero, Febrero y Marzo del corriente año, aparecieron las tres primeras ediciones de esta sencilla publicación, que entonces como ahora se publica por medio que obsequio de nuestra Parroquia de San Bartolomé de Montuïri.

Si bien es verdad que aquellos primeros ejemplares se publicaron antes de haberse formado el Ayuntamiento, el presente y sucesivos, llegaron a salir por motivos que no vienen al caso, a falta de publicación, esperamos ahora, con nueva brisa y más interés, su aparición que ya supera lo anterior.

El Sr. Esteban, cabeza de nuestra amada Parroquia, atendido a sus justos deseos, no puede atender directamente a la edición de BONA PAU, motivo por el cual, ha acordado lo que usted a ser una muestra de confianza y colaboración, para poder llegar, mensualmente a todo el mundo, esta expresión.

Nuestros estancos disponen, a pesar de nuestra poca edad, de un material y equipo adecuado a la impresión de la Hoja, a pesar de ser una modesta publicación, esta pequeña obra de interés para nuestro pueblo, responde a la finalidad de la misma y así a la vez informativo y referencial.

Como por Montuïri

En Montuïri, el día 12 de mayo de 1982, el Sr. Esteban, cabeza de nuestra amada Parroquia, atendido a sus justos deseos, no puede atender directamente a la edición de BONA PAU, motivo por el cual, ha acordado lo que usted a ser una muestra de confianza y colaboración, para poder llegar, mensualmente a todo el mundo, esta expresión.

Por Quarta

Encontrada dels montuïrers nats l'any 1916 (Quintos del 37)

GOJOSA RETROBADA

Abans de la República, quan complien els 10 anys, ja no anaven a escola

Avui, jubilats tots, recorden satisfets les seves joventuts

És molt agradable trobar-se amb persones d'edat, jubilades, que ja han complit els 65 anys i que es reuneixen per a recordar la seva infantesa i, sobretot, la joventut.

Aquest és el cas dels montuïrers de la quinta del 37, nascuts tots l'any 1916 i que un dels darrers dies del passat febrer s'encontraren en el Puig de Sant Miquel i enrevoltaren una taula que donava goig.

Mentrestant es podia contemplar la gaubança quan localitzaven fets viscuts conjuntament o es recordaven de les seves trapasseries d'adolescent o volien saber on caplevava el qui no es veia o per què no hi eren tots.

sar això era abans de la República, però eren pocs els qui arribaven als deu anys anant a escola, perquè ja mos havien posats a fer feina: o bé llogats o bé a ca nostra amb els nostres pares. Combregavem en aquest temps, devers els deu anys i després n'hi havia que els vespres anaven a escola.

L'ADOLESCÈNCIA I JOVENTUT

—Què recordau de les vostres diversions juvenils?

—L'any 1931 teniem 15 anys i el 36, 20. Durant aquests anys de República —conta un— a la Sala Mariana hi havia el Centre Cultural Catòlic on quasi cada

RECORDS DEL 36

—Què recordau del 36?

—Devers el març i abril del 36 record —diu un altre— que a la Sala Mariana s'organitzaren unes conferències de tipus cultural-polític, donades per don Andreu Caselles, director de «El Luchador». I cap a l'any 37 tots ens arribarem a incorporar: uns a Montuïri, a les milícies, uns altres a Campos a fer la instrucció, altres a Ciutat o bé al quarter o a la Marina de guerra... Mos vàrem escampar molt.

—I tú, què pots contar? —Demanarem a un altre.

—A mi —conta— em feren presoner prop del Port de Manacor; em dugueren a Barcelona i allà vaig fugir i vaig passar tots els anys de la guerra amagat a una casa, acollit per unes bones dones que m'alimentaven encara que malament (tot estava racionat i no n'hi havia abastament). Al acabar la guerra vaig poder tornar a Mallorca.

—Com moriren els tres que manquen?

—Antoni Mayol Fullana «Teresa», morí al «frente», Joan Morell Fontseca «Espardanyer», després d'haver acabat la guerra, als Pirineus, el mataren els «maquis» i Bernat Ginard «Grau», de mort natural.

—Podriem parlar de voltros...

—Sí; quasi tots ja som padrins o ho podríem esser, pero... cadascú té una història apart, llarga, que té molt per a comptar... i aquí ja no hi cap.

Encara n'hi va haver que tingueren humor de fer gloses com aquestes dues:

«Avui mos hem reunit
els quintos de fa molts d'anys;
tots som molt bons companys,
l'any que ve seguirà el frit».

«Amb ses gloses de n'Arbona (1)
tots ho hem passat molt bé;
tot lo més que hi puc fer
és dir que és bona persona».

La «foto» tampoc hi podia mancar. Així en romandrà un bon testimoni. I per molts d'anys.

O. Arbona

1) Es refereix a En Miquel Arbona «Quelet», que viu a Sóller i fou mariner de guerra.

Els quintos del 37 reunits en el Puig.

A la fi es comprovà que dels 22 nascuts aquell any, dos no comparegueren, tres ja són morts i 17 eren presents. I aquests quasi tots acompanyats de la seva dona.

LA SEVA INFANTESA

Volien saber com discorregueren els seus tendres anys. Així ho contaven:

—Devers l'any 1922 ó 23 mos enviaven a escola a Ca Ses Monges, encara que allà quasi no apreníem res.

—Anys després anàrem a l'escola pública amb el mestre Mir, a Can Lleó, damunt de «sa drogueria». I més tard amb el mestre «Carboner». Com es pot supo-

diuenge feien comèdia, consistint en un drama i un sàinet. Encara record que la primera obra fou «Los diez Mandamientos». Altres foren «La vuelta del veterano», «Los dos sargentos franceses», «Como la tumba» (aquesta en vers). També hi havia peces còmiques, tipus sarsuela, com «El Maestro Canillas», «El Fantasma», «Trapacerías»...

—Qui eren el cap i els principals actors?

—L'esquelet principal estava constituït per Pere Sampol, Guillem «Comuna», Joan «de Maià». Dirigia don «Pedro» Maria Torrens i don Joan Bautista Munar, ajudava.

CAP A UNA EDUCACIÓ PERMANENT

Els coneixements de la ciència i de la tècnica han crescut a un ritme accelerat en aquests darrers cent-cinquanta anys. La quantitat de notícies, dades, invents, tècniques i teories és prodigiosa.

La societat es veu subjecta a aquesta evolució, lo que exigeix a tot home tenir uns coneixements que altre temps no eren necessaris, i a una millora dels sistemes educatius.

No aniré a discutir si tot això és per bo o per dolent, entrariem en disquisicions filosòfiques, lo que vull destacar són alguns dels aspectes més negatius per lo que es refereix a l'educació.

Actualment cada persona fa la seva comesa o la seva especialització, i renuncia a entendre d'altres matèries que no siguin la seva. L'augment dels mitjans de comunicació, ens acossen constantment amb notícies, propaganda, opinions, etc... Tothom sap, i està ben comprovat, que això condueix a la renúncia de pensar pel seu compte, en poques paraules, a la falta de personalitat. Per dir un exemple, la televisió; no hi ha cap instrument més poc educatiu, a no ser que sigui servida en petites dosis i ben aprofitada —són paraules dels educadors—.

Els educadors es preocupen pel problema, i no és fàcil de resoldre. Lo que està clar és que l'ensenyança normal i reglada (E.G.B., Batxillerat, F.P.) no basta. El jove quan deixa els estudis queda estancat, no té temps de completar la seva formació. Molts d'ells es posen a treballar i no ho supleixen amb una autoeducació. Pensa que la societat evoluciona ràpidament, la facilitat d'estancar-se és grossa, repara aquí el títol de l'article.

Quan parl d'educació, no em referesc sols a formació intel·lectual (ciència, tècnica, riquesa de vocabulari, etc...), és a dir la que es dona normalment a l'escola, sinó també i com més important a la del caràcter, formació moral... Els pares de família volen tots uns fills amb un rendiment escolar alt i en canvi no els preocupa tant que l'al·lot sigui honrat, decent, generós, respectuós, etc... Aquí els pares com educadors han de realitzar la seva funció. Vull deixar clar que l'educació no es dona sols a l'escola, i els educadors no són sols els mestres i professors.

Estic d'acord amb els qui creuen en una bona formació de caràcter, per aguantar la subversió de valors que experimenta la societat actualment. I una manera de conèixer el món que ens envolta i comprendre'l és una educació permanent.

Podem aconseguir que l'educació sigui permanent amb més lectura, amb major assistència a les taules rodones, conferències, plens de l'Ajuntament, curssets intensius, catequesis, exposicions de pintura i

fotografia, amb l'aprenentatge d'un instrument musical, etc... i, si pot esser, complementat per l'esport. Ja sabeu que garanteix l'equilibri i relax de la persona.

Totes les activitats anomenades i altres

més contribueixen a enriquir la personalitat, augmentar la capacitat crítica i la relació amb les altres persones.

MIQUEL MARTORELL F.

ESTUDIAR: UNA FEINA

En aquest article, primer intentaré d'analitzar el caire que avui en dia es dona a l'estudi, prenent com a meta el màxim d'igualtat d'oportunitats i una major justícia social; per llavors proposar un altre visió del problema.

En principi, vull dir que, per mi, l'estudiant s'ha d'esforçar tant com el qui fa feina a una fàbrica, un picapedrer o qualsevol treballador. Fa un altra classe d'esforç, més intel·lectual que físic, però això no lleva que tengui tantes dificultats com l'altre. Em referesc al qui estudia de veres, no al qui ho fa per passar el temps.

La problemàtica econòmica ve quan el jove ha acabat els estudis obligatoris i gratuïts. Actualment, estudiar, mirant-ho com a mitjà de guany, és una inversió a llarg termini. Per tant, sols es pot estudiar de dues maneres: com els fills dels rics, que compten amb un suport econòmic suficient per a sufragar les despeses de l'estudi sense guanyar doblers, o com els qui no tenen possibilitats, i al mateix temps que estudien han de fer una altra feina. És evident el desavantatge per part dels pobres, en els rendiments de l'estudi, ja que han de parar esment a dues tasques.

Però com que, per a l'estudiant, la feina física és un suplement provisional, sap que no pot exigir les condicions legals de treball, i d'aquesta manera, forçosament contribueix al «pluriempleo», i així es va generalitzant un sistema injust.

La solució està en les subvencions per a l'estudi. Han d'anar dirigides a la gent que no té el suport que dèiem abans. I endemés, han de ser prou grosses, com per a fer possible una carrera; no basten ajudetes. Actualment, una persona de carrera, degut a la gran quantitat de doblers que li ha costat estudiar, llavors ho vol rescabalar, i creu que és just tenir un sou més alt que els qui no tenen carrera (em referesc al sou mig dels obrers); i aquesta desigualtat lo que fa és accentuar encara més les diferències socials. Els seus fills ja seran fills de rics, i podran estudiar tranquils, i així anam fent una roda molt distant de la igualtat d'oportunitats.

Aquesta roda, fruit i llavor d'injustícia social, es pot evitar, si es lleva l'esforç econòmic de la carrera, mitjançant subvencions que bastin, i posant els sous més igualats.

JAUME CIGALA

L'ensenyament a Montuiri, avui

TOT EDUCA, I TOTS EDUCAM

Cap a un aprenentatge actiu

El que importa és estar preparats

Pens que l'ensenyament a Montuiri no està ni millor ni pitjor que a qualsevol poble del pla de Mallorca, amb unes característiques semblants al nostre. Aquest concepte està bastant confús.

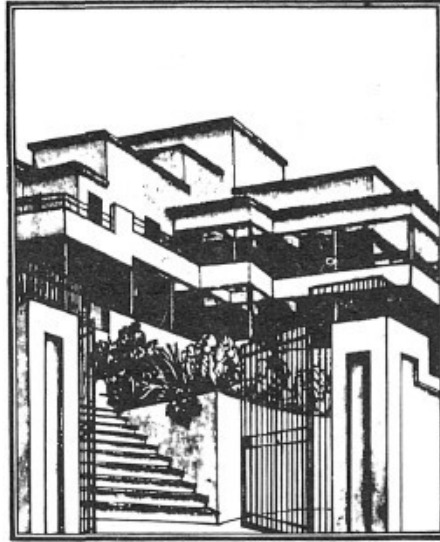
Dins una societat, on l'aprenentatge ha estat orientat a aconseguir un lloc de treball (millor si no n'han de fer gaire, i cobren molt!) i la formació individual no interessa gaire, la comunitat educativa es troba amb incongruències, on els professors, pares i alumnes no formen un bloc compacte i orientat, si no més bé tres nivells, amb entitat i característiques pròpies, i fins i tot a vegades contraposades. En més ocasions que les que nosaltres voldríem, ens trobam divorciats dins la comunitat educativa. Vull dir que els mestres intentem uns objectius; els pares en voldrien uns altres; i els nins també tenen uns altres interessos motivats i influenciats per l'entorn consumista.

MANCA COORDINACIÓ

Ja que lo que he dit abans és una realitat, anem a veure com hauria de ser aquest ensenyament. En primer lloc, **coordinat**, perquè no hi hagués contrassençats entre nosaltres, i d'aquesta manera poder enfilar el camí de l'aprenentatge sense fantasmes ni bubotes que tants de problemes ens duen en el quefer diari.

**UN APRENENTATGE
EN CONTACTE
AMB EL MEDI**

Pel que fa referència als mestres, creim en un **aprenentatge actiu**, és a dir, en **contacte amb el medi** que ens envolta; descobrint, palpant i valorant tot el que sia possible. Que el nin vagi agafant i estimant els diferents elements del seu entorn, que vagi prenent consciència d'ell mateix, de les seves possibilitats; i, sobretot, de donar-li la preparació el més ampla possible, per a enfrontar-se a la vida. ¿Per ventura no és això el que fa el pare d'una tribu, quan se'n du el fill a caçar, fent-lo fixar i donant-li el que haurà de menester el dia de demà? O, ¿no era d'aquesta manera com els nostres padrins ensenyaven als nostres pares, i l'escola durava fins que es casaven? Però

ESCOLA DE MONTUIRI 1935

Portada que il·lustrava el programa de la inauguració del Grup Escolar.

avui tot això resulta discutible, ja que, per desgràcia, s'ha llevat importància a l'escola de la vida: avui els coneixements s'adquireixen a una «Escola Pública», però l'escola de la família ha vinguda molt per avall.

**EDUCACIÓ: SOBRETOT, ESTAR
OBERTS A LA VIDA**

Vos asseguro que no són capricis fer una granja, perquè els nins se n'adonin de com és el cicle de la vida, o les transformacions de matèria morta en matèria viva i energia; fer excursions per a saber, en detalls i d'una forma directa, on vivim; o fer descobertes molt importants per a un nin que s'obre a la vida. No podem oblidar —malgrat no volguéssim que fos així— que la vida és un enfrontament personal, diari, d'uns i altres per a sobreviure, per a arribar més amunt, per a aconseguir millors sous i menys feina, per estar per damunt l'altre... No oblidem tampoc que, per a obtenir tot això ja no basten sols els coneixements; també hi manca la saber fer i saber estar, un preveure, un intuir el que passarà. L'educació és un bé en si mateix per a la persona, com la salut o la llibertat,

i no forçosament ha d'estar lligada de forma inseparable a la sortida professional.

**EL QUE IMPORTA ÉS ESTAR
PREPARAT**

Els estudis universitaris no donen ja automàticament drets professionals, sinó que, com qualsevol altra especialització, representen una oportunitat més, i no és possible tampoc limitar l'accés a la formació i a l'educació. En definitiva, el que importa és estar preparat.

Si una vida professional dura, com a mínim 35 anys, ¿és possible fer futurologia, en quant a perspectives professionals i oportunitats de promoció cap a l'any 2000? I en tot cas, ¿no seria millor que un titulat en medicina hagués d'agranar el carrer, almenys durant un cert temps, perquè el recollidor de fems no sigui analfabet? I ja que l'educació és un bé en sí, ¿no hauríem de desitjar i procurar que tots —sigui quina sigui la professió— arribin al grau més alt de desenvolupament personal de què siguin capaços?

AL·LOTS, SIAU QUI SOU!

En quant als al·lots, solament una reflexió, i al mateix temps un prec: Siau al·lots! No sigueu homes petits, que és el que vol el consumisme i la societat de consum. Esser lliures vol dir divertir-nos com volem nosaltres, i com ens volen imposar els interessos creats. Vol dir també esser espontanis, alegres, divertits, en definitiva, el que toquen esser els al·lots.

**PARES, ¿QUIN TEMPS DEDICAU
ALS VOSTRES FILLS?**

Si feim una mica d'estadística, veurem que el temps que els nins estan en mans dels mestres, de cap a cap d'any, és molt curt comparat amb tot el temps que estan a la casa o pel carrer; vetaquí la importància que té l'entorn familiar i el temps que dedicam als nostres fills. ¿Què ningú es queixi de recollir una llavor que ell mateix haurà sembrat i cultivat!

JOAN SORELL I JUAN

26 I 28 DE FEBRER: HOMENATGE A L'ENSENYAMENT

EL MEU HOMENATGE A «DON MELCHOR» I A JOAN MAS I VERD

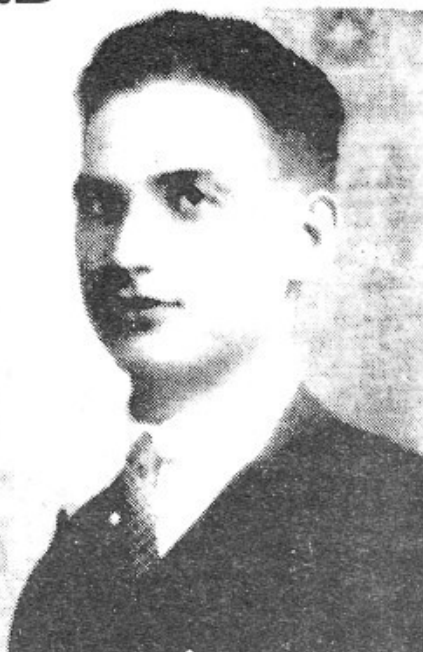

Melsion Matas

És un fet que tots tenim una sèrie de records de quan érem nins o jovenets que romanen com cristallitzats en la nostra memòria. Per exemple, jo mateix record, entre d'altres coses, de quan tenia 16 o 17 anys, una imatge fixa que ara ve al cas de comentar. Record que les moltes vegades que anava o venia de visita de cals meus mestres i amics —i veïnats meus— don Pep i donya Teresa, amb el cap ple de literatura i d'il·lusions, em toparia desitjant amb un personatge que arribà a fer-se'm familiar. El mateix em passava sovint quan sortia de la portassa de cameva, aglaçat d'acabar el gep per a carregar bigues o rajoles al nostre Ford Potada. Aquest personatge no era altre que don Melchor. Aquest en passar per devora, es girava, invariablement, i en veure'm somreia, amb un somriure afable i cortès, em feia una capadeta i em deia: «Bon dia», o «Bones

tardes», i seguia el seu camí, pausadament, cap a l'escola. No record haver tengut mai amb ell cap llarga conversa, però sempre em vaig dir, sempre m'he dit, que don Melchor, a més de les seves qualitats com a mestre, que les té, i així ho diu «la veu del poble», té sens dubte el do de l'afabilitat, de la cortesia, unes qualitats que a l'època que vivim, o que «sobrevivim», tan plena de tensions, sempre són d'agrair. Don Melchor, donya Apollònia, enhorabona, i gràcies per aquesta llarga trajectòria de formació dels nostres infants i jovenets, aquesta joventut que a pesar de la crisi en què es troba actualment, en què ens trobam tots, vull creure, hem de creure, que a la fi retrobarà la bona drecera en el llarg i difícil camí de la Vida en majúscula.

Però, també retem homenatge a una figura singular de la nostra història montuïrera, en Joan Mas i Verd, en Joan «Collet». No és ara i aquí el millor lloc per a dir qui era tal personatge, sobretot per poder-ne donar, com s'és mester, una visió diguem-ne completa; entre d'altres raons perquè això, almanco en bona part, ja se va fer a la taula rodona. No obstant això, no puc deixar de remarcar una vegada més, que crec fermament que en Joan Mas haurà passat a la història del nostre poble com un batlle especialment obsesionat, d'una banda, i sobretot, per la cultura, cosa que manifestà de manera brillant, ell i en definitiva els regidors de l'ajuntament que presidia, en el grup escolar i en la biblioteca i també en els seus escrits en diverses publicacions periòdiques. I no oblidem tampoc la seva tasca dinàmica, l'afany de progrés que manifestà en una sèrie d'obres i reformes, com és ara sobretot el camí de Pina, la reforma del cementeri, i d'altres. Vull recordar també el seu seny ordenador i sobretot l'honestedat que manifestà de manera brillant en la gestió administrativa municipal. En Joan Mas, però, tengué la mala sort de morir com va morir, en un temps especialment dramàtic, i avui després de 46 anys no són, desgraciadament, tots els qui estan d'acord a fer-li justícia. Però, vull dir, ara i aquí, que tenc el ferm convenciment que anys a venir, arribarà un dia, i com més anirà més, perquè la història és així com és, o com ha estat, i ningú, absolutament ningú, la pot canviar, la figura d'en Joan «Collet» retornarà, una i altra vegada, brillant, clara, esplendorosa, i aquest serà aleshores, a fi de

Joan Mas i Verd.

comptes, el millor homenatge que es podrà fer a un home, a un personatge montuïrer de socarrel que va fer de la cultura, del progrés, de la justícia i de la llibertat, la raó de la seva vida. Madó Margalida, Joana i familiars en general estau d'enhonorabona encara que el vostre, el nostre estimat Joan no estigui present de manera física, però, tanmateix, veig i sent que està i estarà sempre en el nostre esperit, perquè a la fi, n'estic segur, que la seva imatge pública i la seva obra perduraran a través del temps entre tots els montuïrers demòcrates i de bona voluntat.

JOAN MIRALLES I MONSERRAT

Montuïri, 28 de febrer de 1982

DADES PER A LA HISTÒRIA

Situació actual de l'ensenyament a Montuïri 422 alumnes oficials

Amb motiu d'aquest número extraordinari dedicat a l'ensenyament vos oferim el nombre d'estudiants de Montuïri, avui, referits als quatre nivells. També el nom de les monges i mestres que donen classes actualment a la vila.

PREESCOLAR: PARVULARI SANT VICENÇ DE PAUL

- Jardí d'Infància: 35 alumnes.
- Preescolar (4 anys): 29 alumnes.
- Preescolar (4 i 5 anys): 25 alumnes (d'aquests n'ommes 18 tenen l'edat per començar el primer nivell, en el curs proper).
- Total alumnes preescolar: 89.

E.G.B.: COL·LEGI PÚBLIC «JOAN MAS I VERD»

- Primer: 25 alumnes.
- Segon: 28 alumnes.
- Tercer: 25 alumnes.
- Quart: 26 alumnes.
- Cinquè: 39 alumnes.
- Sisè: 34 alumnes.
- Setè: 36 alumnes.
- Vuitè: 23 alumnes.
- Total alumnes E.G.B.: 236.

D'aquesta xifra 28 són de Lloret que venen a Montuïri a partir de cinquè nivell. En el menjador en dinen cada dia uns 40.

B.U.P. (Batxiller Unificat Polivalent)

- Lluçmajor: 25 alumnes.
- Ciutat: 15 alumnes.
- Total alumnes B.U.P.: 40.

C.O.U. (Curs d'Orientació Universitaria)

- Lluçmajor: 4 alumnes.
- Ciutat: 5 alumnes.
- Total alumnes C.O.U.: 9.

FORMACIÓ PROFESSIONAL

- Lluçmajor: 25 alumnes.
- Ciutat: 7 alumnes.
- Total alumnes F.P.: 32.

ESTUDIS UNIVERSITARIS

- Ciutat: 14 alumnes.
- Barcelona: 2 alumnes.
- Total alumnes E.U.: 16.

Total global estudiants a Montuïri: 422 (suposa el 20% de la població).

Col·legi Públic d'E.G.B. «Joan Mas»

- Primer: Magdalena Mayol Mas.
- Segon: Josep Maria Munar Vich.
- Tercer: Gabriel Gomila Jaume.
- Quart: Joana Oliver Gamundi.
- Cinquè: Joan Mora Oliver.
- Tutora Sisè i Àrea de Socials: Maria Elvira Nadal Gómez-Martinho.
- Tutor Setè i Àrea de Lingüística-Françès: José Silvino Díaz Fernández.
- Tutor Vuitè, Director i Àrea de Matemàtiques i Naturals: Joan Sorell Juan.
- Professor d'Educació Física contractat per l'A.P.A.: Pere Palou Sampol.

«Joan Mas i Verd», nou nom de l'escola

Sa festa de don Melchor

TAULA RODONA SOBRE EL BATLE JOAN MAS

El vespre del divendres, 26 de febrer es va celebrar, en el nou saló de conferències de la Casa de la Vila, una taula rodona sobre la figura i obra de Joan Mas i Verd, batle de Montuïri, des del 1931 al 1936, i que ara dona nom al Col·legi Públic d'EGB.

Joan Miralles i Monserrat va exposar la biografia amb profusió de detalls. En va destacar la construcció de les escoles i del cementeri, així com la qualitat humana de la seva persona.

Miquel Fullana mostrà la satisfacció d'haver elaborat els plans del Col·legi i haver conegut el batle Mas com a «home molt honest i preocupat per l'ensenyament».

«L'escola va ser creada com a salvació dels montuïrers d'aquell temps que, pel fet de néixer dins famílies pobres, ja estaven destinats —des del primer dia— a ser porquerets, si eren nins, o criades dels senyors de Ciutat, si eren nines». Aquestes són paraules textuals de l'amo En Mateu «Costa».

També va intervenir l'amo En Sion Garcies, que fou regidor del 31 al 36.

(Segueix a la pàg 9)

L'escola ha atravesat èpoques bones i dolentes: Ara es troba ben atesa.

AS'HA DIT QUE...

...¿no seria bo vendre ses vicaries de sa parròquia, i dedicar l'import a pagar el deute, fer una casa d'acollida per als vells, i altres obres socials...? Si no, aquest rector mos resultarà molt demanador... I això que diuen que es Puig dóna...

...que ara, per sa Plaça passarà una ventagassada, que se'n durà sa pols i ses mosques, d'ençà que han obert s'arc des carreró des campanar... Però, esperem, a veure què passa!

...la parròquia no havia demanat permís d'obres, en el temps reglamentari, per fer les obres des carreró des campanar... però «no tarda quien llega...»

...si la rifa des mè i des rellotge marxa bé, servirà per a recollir unes 100.000 pts. per a costejar les obres des carreró. En Joan Mateu «rellotger» ha regalat un bon rellotge Seiko de polsera, i sufragat les papeletes del sorteig. Està en combinació amb el «Cupón del ciego» de dia 7 d'abril. Que n'hagin fet bones panades, i mos convidin!

...sembla que la gent va assentant es cap en lo de fer massa festa i gastòrum per a la Primera Comunió. Així i tot, podria ser que qualcú es gastàs 23.000 pts. just amb el vestit. Esperem que no sigui ver, o en tot cas, un exemple poc seguit.

...s'aigada que va caure dia 26 de març, divendres, va ser tan grossa que ni les més devotes pogueren anar a missa, aquell vespre. Es rector i s'escolà anaven es més des-cansats del món! Ara, es joves no tenen res impossible, i se'n reuniren a sa Rectoria més de 23 per a sa «Missa jove».

...queia tanta d'aigua, que sa corda de sa campana de la sagristia regalimava ferm, i s'escolà havia de córrer a cercar poals.

...el Club Deportivo de Montuiri té mal cartell dins la Federació Balear de Futbol. Inclús tenint raó, li fan «sa punyeta».

...del partit dins Bunyola, que va suspendre l'àrbit a falta de 23 minuts, registrant un 1-3 favorable al Montuiri (malgrat es jugàs fins a acabar, per seguretat física de l'àrbit, guanyant el Bunyola 5-3) hi ha hagut de tot. Primer, el Comité de Competició espera un mes a decidir; segon, el Comité falla l'expedient fent jugar els 23 minuts a porta tancada, en el «Miquel Nadal», amb el marcador 1-3; tercer, el Bunyola, que es veu que té bo... renega, i posa un recurs; quart, el Comité d'Apel·lació fa declarar una altra vegada als àrbits, capitans... a pensar que ho tenien tot escrit...; quint, pareix que el Comité d'Apel·lació farà repetir tot el partit, la qual cosa perjudica greument el

Lluita contra el càncer

AMPLIACIÓ DE LA JUNTA LOCAL

Amb el desig de mentalitzar tots els ciutadans de Montuiri sobre la importància que va guanyant cada dia més la medicina preventiva, i poguent comptar amb la valuosa ajuda dels metges locals, s'ha ampliat la Junta Directiva de la lluita contra el càncer, a fi de poder abarcar un camp molt més ample en el tema sanitari.

La nostra tasca anirà des de l'organització de conferències per a la salut, fins a remetre les més persones possibles als xeiueigs gratuïts que fa l'organització. Pels homes, se'ls practicarà la prova específica per a la detecció del càncer de pulmó, i per

a les dones, el reconeixement complementari de caràcter ginecològic, per al diagnòstic preventiu del càncer d'úter i de mama.

La nova Junta ha quedat així constituïda:

President:
Miquel Fiol Company

Presidenta:
Antònia Bauzá Mayol

Vice-Presidenta:
Maria Amengual Cerdà

Secretari:
Gabriel Mayol Moll

Tresorera:
Jerònia Bauzá Martorell

Vocals:
Joana Garau Garcias
Antoni Arbona Miralles
Margalida Mesquida Mayol
Antònia Verger Ramonell
Joana M.ª Pocovi Servera (Metge)
Alfredo Garcia (Metge)
Maria Amengual Ferrer
Francisca Xamena Miralles
Margalida Jordà Castellà
Bartomeu Mayol Jaume
Margalida Miralles Cerdà

SOCIETAT DE CAÇADORS DE MONTUIRI

Aquest mes de març la Societat estrena nou garriguer, desde l'inici del mes en curs en BERNAT PIZA ARBONA és el nou Guarda Jurat i com tots sabem no és una tasca fàcil, si tenim en compte que som 300 socis i que per lo tant hi ha diversitat d'opinions, dignes de respectar, però no oblidem que hi ha una Junta Directiva elegida per la majoria dels socis amb Assemblea General i per lo tant és la Junta Directiva l'encarregada de dirigir la feina del Guarda Jurat.

Cal que tots procurem ajudar a n'En Bernat a desenvolupar la seva tasca; d'aquesta manera serà el garriguer de tots i entre tots ho farem tot.

JAUME MARTORELL

Montuiri, a 24 de Març de 1982

Montuiri; sisè... com acabarà? Segur, que fent malbé al Montuiri.

...ja que anam de Futbol, hi va haver molt de truí, en el partit contra el «Son Roca», del 21 de març... Jugadors asseguts, i que fotien rampellades... pedres, insults, nirvis i males cares... però tot es compondrà amb una bona aigua...

...una vintena de persones assistiren al miting del Partit Comunista del dijous, 25 de març... Era en el bar des Cine, i va parlar Na Francisca Bosch...

SA VEU DES CARRER

PLUVIÒMETRE

FEBRER - MARÇ

16 febrer	6,7 lts.
17 febrer	4 lts.
18 febrer	0,5 lts.
19 febrer	12,6 lts.
20 febrer	5,4 lts.
21 febrer	1,8 lts.
22 febrer	3,6 lts.
4 març	3,9 lts.
7 març	3,5 lts.
TOTAL	42,0 lts.

NOTA.— Degut al treball d'impressió i confecció de la revista, donam els resultats de la pluja, cada mes, però comptant des de dia 15 fins a dia 15. Així i tot, podem donar com a notícia que alegra, el fet que els dies 24 al 26 de març va caure aigua abundosa sobre els nostres camps i per a les nostres cisternes: en concret 65,5 lts. El dia més plouguer fou el divendres 26, amb 38 lts.

Taula rodona

(Ve de la pàg. 7)

L'escriptor montuïrer Llorenç Capellà va calificar el batle «Collet» com un dels més representatius i com a home de seny d'aquella època difícil.

Volem ressaltar l'objectivitat d'aquesta taula rodona, que va discórrer en un clima emotiu. Al final, els assistents varen poder veure una exposició de documents relacionats amb l'obra de Joan Mas.

NOVA DENOMINACIÓ DE L'ESCOLA

Dins l'acte d'homenatge a Joan Mas i Verd, el matí del diumenge, 28 de febrer, es descobriren les dues plaques al Col·legi: l'antiga que recordava la seva inauguració, i la nova que li dona el nom. Realitzaren aquest acte els regidors de la República Llorens Miralles i Melsion Garcias i la pròpia viuda del batle «Collet».

En el seu parlament, el regidor de Cultura, Josep M.ª Munar, va destacar que «per damunt de les idees polítiques», estan i queden els seus actes i les seves obres. De Joan Mas hem heretat aquest grandios edifici, que va servir, pels anys 1935, per encendre un petit llum que despertàs i obrís a la cultura el poble de Montuïri... Per tant, per a la nostra escola és també aquest homenatge. D. Melsion Matas ha deixat 27 anys plens de pedagogia... Per a ell, l'Ajuntament sol·licità la Creu d'Alfons X el Savi.

El batle Francesc Trobat declarà que l'acte no es feia per esperit de revenja, sinó per un deure de justícia social. Va dedicar un record per als professors que han passat per l'escola i als actuals «com a continuadors i ànima d'una meritòria labor iniciada en el 35».

L'exregidor Melsion Garcias sol·licità un minut de silenci en record dels republicans morts en defensa de la democràcia.

ELS ALUMNES A DON MELSION

L'horabaixa del divendres de tardor, 26 de febrer, els 8 cursos d'EGB varen retre el seu homenatge a l'home que, per espai de 27 anys, ha impartit la seva tasca pedagògica dins Montuïri.

Quadres plàstics, cartes, poesies compostes pels propis alumnes, interpretacions de ballet, cançons, recitacions i l'escenificació de la rondaia «Es testament d'En Nasi» forjaren una simpàtica festa escolar, amb el bon humor dels veterans de vuitè. Aquests representaren, mitjançant entrevistes, l'opinió que tenen diferents persones del poble en relació al mestre Matas.

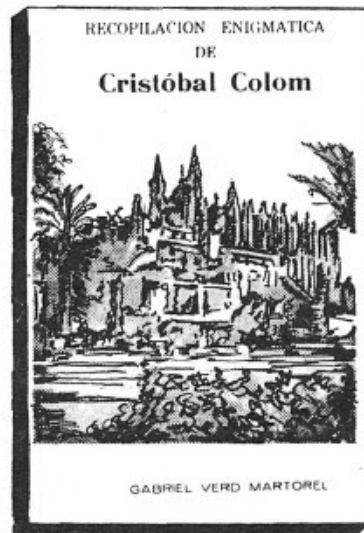
En nom de la institució escolar, el director Joan Sorell li feu entrega de l'obsequi que més aprecia: una sèrie antiga per a la seva col·lecció de segells.

D. Melsion, sorprès i content, agraf emocionat les actuacions dels nins de l'escola.

Noticiari local

LLIBRE NOU

El nostre paisà Gabriel Verd Martorell, ens ofereix en aquest petit llibre **Recopilació enigmàtica de Cristóbal Colón** un conjunt de dades que fan referència, entre altres aspectes, al Monestir de Sant Salvador i la seva relació amb Colom; a l'origen i procedència del llinatge Colom; a Mallorca, cartografia, comerç i navegació abans del descobriment d'Amèrica; a les Revolucions de Mallorca en el segle XV, i al Príncep de Viana, pare, segons exposa Gabriel Verd, de Cristófol Colom.

Una obreta que resumeix notes interessants relacionades amb el descobridor d'Amèrica.

DINAR DE COMPANYERISME

La comunitat cristiana de Montuïri es va unir a l'homenatge a D. Melsion. Per aquest motiu, a la missa, es va tenir molt en compte la cultura, l'ensenyament i l'obra del mestre jubilat.

A les 2 del migdia, a un restaurant de Porreres, es reuniren en un dinar de companyerisme professors, ex-alumnes, familiars, pares, membres del Consistori i altres persones, que compartiren l'alegria de la festa. Al mateix temps que li demostraven el seu agraïment, li entregaren uns obsequis de l'Associació de pares, l'Ajuntament, ex-alumnes de batxiller, Grup Joven, Claustre de professors i altres particulars.

Es llegiren dos telegrams d'adhesió de la Delegada d'Educació i del Cap d'Inspecció d'ensenyament. També una carta de l'Inspector de Zona, i l'acte del Claustre de professors, on se sol·licitava la Creu d'Alfons X el Savi.

BIEL GOMILA

DIA FORESTAL A L'ESCOLA

Al llarg de la darrera setmana de març, els vuit cursos d'E.G.B. del Col·legi Públic «Joan Mas i Verd» celebraren el Dia Forestal Mundial, realitzant visites i estudi dels arbres dels carrers del poble i de l'escola; confecció de murals i treballs manuals; lliçons ocasionals, xerrades i comentaris sobre el paisatge, la natura, el medi i els incendis forestals; projecció de diapositives; estudi «in situ» del bosc; comparacions de diferents paisatges i una carta al batle sol·licitant més esment pels arbres d'Es Dau i Avinguda de les escoles, «perquè s'estan morint».

MESTRE NOU

El dilluns, 22 de març es va jubilar oficialment el mestre D. Melsion Matas. I el divendres, 26, ja va ocupar la seva plaça el nou mestre, José Silvino Díaz Fernández, licenciat en Filologia, i procedent del Principat d'Astúries.

D. JOAN FERRANDO, JUBILAT

El dimecres, 17 de març es jubilàva també el nostre metge titular, D. Joan Ferrando Gallard, que tan a fons ha arribat a conèixer el problema de la salut a Montuïri, i totes i cada una de les famílies i les seves malalties endèmiques. En el proper número de BONA PAU, pensam publicar una entrevista amb ell.

EL METGE NOU

Alfredo Garcia és ara el nou metge titular del nostre poble, que amb Na Joana M.ª Pocoví treballaran conjuntament per a mantenir la bona salut a la vila.

EL GRUP JOVE DE TEATRE, A SON MACIÀ I A ALTRES POBLES

Amb la seva comèdia «Aigua de pluja», el grup jove de teatre de Montuïri, dirigits per Honorat Moll, està aconseguint bons èxits en la seva campanya pels pobles de la nostra illa. Ara fa poc, dia 20 de març, a Son Macià, obtingueren una bona audiència, i la gent va quedar ben impressionada d'aquesta posada en escena. Dins el mes d'abril pensen seguir la volta per Vilafranca, Calonge, Petra i altres viles.

CONCERT DE LES CORALS «ELS AUCELLS» I «ALBADA»

Les corals infantils «Els aucells» de la parròquia Ramon Llull de Palma, dirigida per Joan A. Ensenyat, i «Albada» de Granollers (Barcelona) dirigida per Carme Piguller ens oferiren, el diumenge 21 de març, un concert en el temple parroquial. L'havia organitzat la Federació de Corals de Mallorca, patrocinat per «Sa Nostra» en col·laboració amb l'Ajuntament de Montuïri. La concurrència de poble fou realment nombrosa.

Torneig local de futbol

Resultats obtinguts pels equips que intervenen:

Es Niu, 6 - Juvenils, 7
Sant Bartomeu, 2 - F.P. Lluçmajor, 0
Can Tomeu, 5 - S'Hostal, 2
Can Toni, 9 - Es Taulons, 4

F.P. Lluçmajor, 12 - Es Niu, 4
Juvenils, 7 - Sant Bartomeu, 5
Can Tomeu, 8 - Es Taulons, 6
Can Toni, 8 - S'Hostal, 4

Sant Bartomeu, 2 - Es Taulons, 5
F.P. Lluçmajor, 6 - Can Toni, 4
Es Niu, 4 - S'Hostal, 4
Can Tomeu, 4 - Juvenils, 3

F.P. Lluçmajor, 3 - Can Tomeu, 10
Sant Bartomeu, 3 - S'Hostal, 7
Es Taulons, 7 - Es Niu, 4
Juvenils, 2 - Can Toni, 7

F.P. Lluçmajor, 5 - S'Hostal, 5
Juvenils, 5 - Es Taulons, 5
Can Toni, 10 - Es Niu, 0
Can Tomeu, 7 - Sant Bartomeu, 3

Sant Bartomeu, 2 - Es Niu, 2
F.P. Lluçmajor, 5 - Juvenils, 6
Es Taulons, 3 - S'Hostal, 4
Can Toni, 4 - Can Tomeu, 2

VALOREN EL SEU SPORT

L'any passat l'equip de balonmano infantil femení de l'Escola de Montuiri es proclamà doble campió de Balears, federat i escolar, guanyant tots els partits.

enguany ho ha estat el de Sant Vicenç de Pau de S'Arenal. Hem llegit, en el Diari «Balears» del 18-2-82, una crònica del seu corresponsal Tomeu Sbert que ressenya l'homenatge que li feren l'Ajuntament, APA, Col·legi i familiars.

A S'Arenal hem vist com se sap valorar un èxit provincial que honra el seu poble. L'any passat el tenguérem aquí i quasi no ens adonàrem, inclús bastants pares de les jugadores no venen jugar en tot l'any les seves pròpies filles. L'acte d'homenatge a que ens referim consistí amb un sopar a un restaurant de S'Arenal on hi assistí el batle de Lluçmajor, el president de l'APA, la directora del centre, el batle de barri, un representant del Consell Superior d'Esports, totes les jugadores amb els seus pares, familiars i amics. Al final els repartiren uns obsequis.

Gabriel Gomila

UN FORMIDABLE VIATGE D'ESTUDIS

2.100 kms. amb autocar

Els alumnes de 8è d'E.G.B. de l'Escola «Joan Mas i Verd», un altre any tornaren a fer una passejada; aquesta vegada, 26 al·lots juntament amb el seu tutor Joan Sorell i els dos estudiants de mestre, Jaume i Margalida.

El viatge tenia com a finalitat conèixer altres cultures, altra gent, i totes les belleses que, a la llarga, varen poder anar veient.

L'itinerari fou el següent: **Madrid**, monumental ciutat, amb gran quantitat de museus, parcs i edificis. **Aranjuez**, on ens adonàrem de com són uns grans jardins i la majestuositat dels edificis reials. **Lisboa**, on vàrem fer el canvi de moneda, canvi d'horari, on poguérem conèixer una altra llen-

gua (no tan estranya pels mallorquins, com semblava havia de ser en principi, ja que ens enteníem perfectament). **Sevilla**, ens va cridar l'atenció Andalusia pels seus camps d'oliveres i vinya, així com la bellesa dels seus monuments moros. A **Granada** vàrem quedar amb un pam de boca, davant l'Alhambra i els seus jardins.

Finalment, quan deixàvem el sud, vàrem l'**Horta Valenciana** i la quantitat de tarongers que, amb els horts, fan de tot allò un lloc tot verd i ple de vida. En darrer terme, les **falles** i les bandes de música que donaren al viatge una nota de color i de renou festiu, com a comiat o despedida d'aquesta passejada.

JAUME FALCONER

Dibuix de Jaume Falconer

Pregària per la cultura i l'ensenyament

Senyor Jesús, tu que fores el primer Mestre, et pregam:

— per l'ensenyament arreu del món, perquè tots els nins de tots els pobles puguin rebre l'educació a què tenen dret.

— per la cultura, perquè sapiguem valorar, comprendre, estimar i potenciar totes aquelles manifestacions que enriqueixin l'esperit de l'home.

— per la igualtat d'oportunitats dins l'ensenyament; perquè els qui poden tenir uns llocs de servei dins la societat no es perdin per manca d'ajuda, d'oportunitats ni de mitjans.

— també, per totes aquelles persones del nostre poble i de tots els pobles, que no han tingut aquesta oportunitat. Persones que tenien il·lusió i qualitats per a ocupar altres llocs de treball i no pogueren fer-ho per manca d'una escola adequada a les seves aspiracions.

— per les persones que han treballat per l'educació. Per les que ara es dediquen a ensenyar els nostres fills. Perquè no defallesquin ni es desanimen en les dificultats que van trobant. Perquè tinguin el seny que requereix aquesta professió, vegin la importància de la seva tasca i ajudin des del seu redol a fer una societat més justa.

— pels pares, governants, persones que poden influir en els altres, i tots els membres de la nostra comunitat. Perquè vegem que l'educació no és patrimoni dels mestres; sinó que som tots i en cada moment els qui hem de formar un home millor.

— pels nins i nines de Montuiri, perquè sàpiguen aprofitar al màxim el pas per ca ses monges i pel Col·legi d'E.G.B., i puguin trobar en els seus mestres uns camins d'alegria i bona formació.

NOTA.— Aquesta pregària es va fer a la missa del diumenge, 28 de febrer, amb motiu de l'homenatge que Montuiri va retre a D. Melsion Matas.

UN FESTIVAL, EL DIA DE PASQUA

El grup jove de teatre del nostre poble té en programació un **Festival**, pel dia de Pasqua, el diumenge 11 d'abril, que es presentaria a la Sala Marianà, a les 10 del vespre. Així es dona a tots l'oportunitat de compartir l'alegria i la festa pròpia d'aquests dies, ja que el grup ens ofereix la seva vitalitat i sentit de l'humor.

Pregària

A la Mare de Déu de la Bona Pau, baixada del seu Puig solemnement a la vila seva de Montuïri.

I
Si jo tingués el cel blau
i els estels per pedreria,
un ric dosser vos faria,
Verge de la Bona Pau.

*Si tingués una arpa d'or,
gojós jo la polsaria
per vós, oh Verge Maria,
de Montuïri el tresor.*

*Si tingués en poder meu
les joies d'argenteria,
que bé us endiumenjaría,
volguda Mare de Déu!*

*Si jo fos un rossinyol,
a tothora us cantaria
i, en nom del poble us diria
que sou més bella que el sol.*

*De totes les flors d'abril
sí disposar-ne podia,
en vostre front posaria
la corona més gentil*

*Si estava en la meua mà
el blat de cada masia,
el vostre escambell seria
un munt d'or del nostre gra.*

*I sens parar un moment
alabar-vos jo voldria.
Mai per mai acabaria
lo que per vós mon cor sent.*

II
Mare nostra, Verge Santa,
beneïu-nos, si us plau.
Montuïri que vos canta
amorós a vostra planta
vos demana llum i pau.

*Del nostre escut sou el lliri
sobre el vostre Puig airós.
Regina de Montuïri,
dau-nos puresa de lliri
i al camp, un any abundós.*

*Duent pintat a la cara
el goig que el cor sent feliç
els fills us demostren ara
que vora vós, bona mare,
és estar en el paradís.*

*I en retornar a l'altura,
dolça i divina Raquel,
la vostra mirada pura
sia un far de llum segura
dalt el Puig de Sant Miquel.*

*Mare nostra, Verge Santa,
beneïu-nos, si us plau.
Montuïri, que vos canta
amorós a vostra planta
vos demana llum i pau.*

Juny, 1948

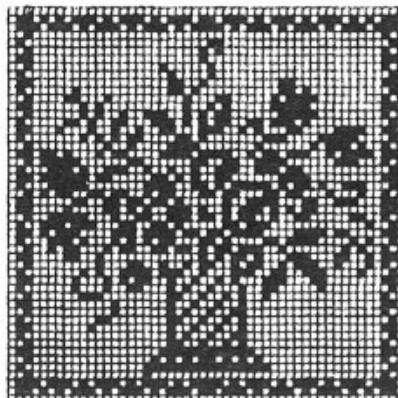
FRANCESC POMAR BONNÍN
(Mestre que va exercir a Montuïri).

Inauguració de les escoles el 24 de febrer de 1935: El qui fa el parlament és el batlle Joan Mas i Verd.

28 de febrer de 1982.— 47 anys després: Col·locació de les dues plaques i homenatge al batlle «Collet» i a don Melchor. Foto d'En Pere Escalas

7 accions relacionades amb l'ensenyament.

A	R	D	I	C	T	A	R
G	P	A	Z	U	K	A	A
R	O	R	M	A	L	S	I
T	I	Z	E	U	Q	A	P
O	R	G	C	N	S	B	O
P	X	L	E	H	D	E	C
I	A	K	F	L	Y	R	X
C	O	B	E	J	L	E	E

ACCIÓ SOCIAL - CÀRITAS, AL SEMINARI NOU

El dissabte, 3 d'abril, tinguérem al Seminari Nou, tot un horabaixa dedicat a compartir els problemes socials de Mallorca, des de la perspectiva de la fe i d'acció cristiana.

El grup d'Acció Social de Montuïri, juntament amb el de Porreres ha redactat una carta que recolza la petició feta pels de Petra, S. Joan i Vilafranca, sobre la gratuïtat del transport escolar. S'ha enviat a tots els diaris i a Entitats que puguin tirar endavant la sol·licitud. El pròxim tema a tractar és l'escola de subnormals i els subsidis de la Seguretat Social, amb tota la seva problemàtica.

COL·LECTA PER LES VOCACIONS I PEL SEMINARI

S'han recollit enguany a Montuïri 25.000 pts., que han estat entregades directament al Seminari Major, on es formen 12 joves, d'edats entre 18 i 30 anys, i que van madurant la seva entrega per a transmetre la fe als germans, amb decisió i generositat.

XERRADES D'EN LLUC RIERA SOBRE L'EDUCACIÓ EN FAMÍLIA

Encara que l'assistència no fos molt nombrosa, resultaren molt pràctiques les xerrades que va dirigir En Lluc Riera, dos horabaixes, a ca ses monges. El primer dia, fou sobre la necessitat d'una autèntica comunicació entre pares i fills per a la formació de persones madures; i el segon dia, sobre la importància de la transmissió oberta, lliure i serena de la fe als infants. Deixaren bon rastre...

ALGUNS CAPELLANS ENS HAN VISITAT I DIRIGIT LES HOMILIES

Endemés d'En Pere Fons i En Toni Garau de Vilafranca, així com En Pere Escriche i En Pere Fiol de Petra, hem tingut uns vespres, de dia 8 a dia 11 de març, en què En Jaume Serra, de Santanyí ha predicat d'una forma molt vital, clara i conuençuda: es va fer ben entenent a l'hora de comunicar-nos les vivències de fe.

I en diumenge, han dirigit les Eucaristies i predicat l'homilia: En Llorenç Lladó, de Verge de Montserrat; En Miquel Gual, rector de Sóller; En Manuel Bauçà, rector de Felanitx i En Gregori Mateu, superior dels franciscans d'Artà. Gràcies, perquè heu compartit amb la nostra comunitat les reflexions sobre l'evangeli i el viure cristià.

EN RAFEL HERRACH, ORDENAT A SÓLLER

El nostre bon amic, i estimat sobretot per la joventut de Montuïri, En Rafel Herrach i Llabrés va rebre l'ordenació de Diaca (que vol dir servidor de l'evangeli i animador de

l'acció social cristiana) a la Capelleta de Sóller, dia 28 de març.

El diumenge, 2 de maig, a l'església parroquial de Sóller, rebrà l'ordenació de prevere (capellà) de mans del bisbe D. Teodor Ubeda. Ens ajuntam al seu goig, l'acompanyam en el seu camí de compromís seriós, i sabem cert que seran molts els montuïrers que assistiran a la seva Missa Nova. Llavors, més envant, li demanarem que presidesqui, un diumenge, l'Eucaristia, a la nostra parròquia. Rafel, que siguis un servent bo i feiel.

LA «MISSA JOVE», A LA RECTORIA: EL RECORD DEL BISBE OSCAR ROMERO

El divendres, 26 de març, fou la segona ocasió en què tinguérem junts, uns 25 joves i al·lotes, la «missa jove». Després d'escoltar i compartir unes lectures i unes pregàries, celebràrem molt familiarment l'Eucaristia. Aquesta vegada, s'hi féu present el record viu d'un home que va entregar la vida pels seus germans pobres i oprimits d'El Salvador: Mons. Oscar A. Romero. El seu testimoni enllaça directament amb Jesús, que no dubtà en donar la vida per bé de tots els germans. S'han complert dos anys del seu assassinat, i la seva sang es llavor de noves comunitats compromeses.

ARMES: UNS NÚMEROS QUE ESCARRUFEN

A diverses reunions, els cristians de Montuïri hem recordat unes dades, davant les quals no podem quedar callats o passius... «Mentres cada minut mor una persona de fam, en aqueix mateix temps, es gasta un milió de dòlars en armament, o sigui, 14 vegades més d'allò que es destina a assistència social. EL MÓN GASTA EN ARMAMENT 500.000 MILIONS DE DÒLARS ANUALS».

EL CARRERÓ DES CAMPANAR CANVIA D'ASPECTE

Quan tenim aquesta revista en premsa, ja està obert l'arc «ansapaner rebaixat», del costat del campanar, que dona una nova i més neta fisonomia al sector dels graons de la vila. Sembla que no ha caigut malament. Fins ara, es duen gastades unes 100.000 pts. Veient que hi ha ajudes, pensam seguir, aplanant l'empedrat del carreró i deixant les parets amb pedres «caravista». Des d'aquí volem agrair les aportacions que anam rebent, així com la bona acollida de la rifa, en benefici de les obres.

REUNIÓ AMB ELS PARES DELS NINS DE PRIMERA COMUNIÓ

El passat dia 17 tinguérem una reunió amb els pares, per a tractar sobre la Primera Comunió d'enguany. Més envant, ens tornarem a reunir per a fer una preparació més immediata.

MES DE MAIG: MISSA EN EL PUIG

A partir del diumenge, 9 de maig, celebrarem l'Eucaristia a la Capella del Puig de St. Miquel, a les 7,30 de l'horabaixa, tots els diumenges i festes.

L'horari de les misses dels dissabtes i festius només canvia els horabaixes: amb el canvi d'hora són a les 9 del vespre.

TROBADA DE CATEQUISTES, A PETRA

El diumenge del Ram, 4 d'abril, tinguérem una tarda de reflexió amb els catequistes de la comarca, a ses Franciscanes de Petra. El tema fou «com conjuntar Eucaristia i vida».

PROGRAMA DE LES CELEBRACIONS DE PASQUA

10 d'abril, DISSABTE SANT
10,30 nit.— VIGÍLIA DE LA PASQUA DEL SENYOR.

**11 d'abril, DIUMENGE DE
RESURRECCIÓ**
10,00 matí.— Processó de l'Encontrada.
Missa Solemne del Dia de Pasqua.

12 d'abril, DILLUNS DE PASQUA
12,00 migdia.— Ofici, amb participació del Cor Parroquial.

**13 d'abril, DIMARTS DE PASQUA
FESTA DES PUIG**
10,00 matí.— Partida cap al Puig amb la Banda de Música.
11,30 matí.— Missa de la Mare de Déu de la Bona Pau, on predicarà Mn. Joan Parets i Serra, rector de Crist Rei d'Inca.

Nota: El programa de Setmana Santa es va repartir per les cases, ja que no teniem temps de publicar-lo d'hora en aquest número.

MOVIMENT PARROQUIAL

NOUS CRISTIANS

Dia 8 de febrer.—Isabel Pinteño Massanet, filla de Felipe Pinteño Gómez i d'Apol·lònia Massanet Miralles.

PASSAREN A LA CASA DEL PARE

Dia 26 de febrer.—Francesc Cerdà Garcias, casat, de 90 anys, a. «Llevó».

Dia 6 de març.—Pere Taberner Estrany, casat, 77 anys, a. «De Son Massanet».